

Croatian Civil Aviation Agency

UPUTE OPERATORIMA BALONA KOJI IMAJU NAMJERU IZVODITI KOMERCIJALNE DJELATNOSTI BALONIMA

SADRŽAJ

1. UVOD	4
1.1 Važeći propisi.....	4
2. POSTUPAK ZA PRIJAVU KOMERCIJALNIH DJELATNOSTI BALONIMA.....	4
3. IZMJENE IZJAVE	5
3.1. Obveze operatora	5
4. OPERATIVNI PRIRUČNIK.....	5
4.1 Općenito.....	5
4.2 Sadržaj operativnog priručnika	6
5. NADZOR	6
6. UTVRĐENI NALAZI TIJEKOM NADZORA I KOREKTIVNE MJERE.....	7

PREDGOVOR

Svrha ovog dokumenta je pružiti smjernice operatorima koji imaju namjeru obavljati komercijalne djelatnosti balonima, a čije je glavno mjesto poslovanja na teritoriju Republike Hrvatske.

Ukoliko nakon čitanja ovog dokumenta i dalje imate pitanja, slobodno kontaktirajte Odjel letačkih operacija i školstva Hrvatske agencija za civilno zrakoplovstvo:

E-mail: generalna.avijacija@ccaa.hr

Telefon: +385 1 2369 300

1. UVOD

1.1 Važeći propisi

- a) UREDBA KOMISIJE (EU) br. 2018/395 utvrđuje detaljna pravila za letačke operacije balonima u skladu s Uredbom (EZ) br. 2018/1139. Operatori balona moraju upravljati balonom u skladu sa zahtjevima iz poddijela BAS Priloga II.
- b) Uredba stupa na snagu 8. travnja 2019. godine.
- c) Operatori balona koji žele prijaviti komercijalne djelatnosti balonom prije slanja Izjave moraju se detaljno upoznati sa Uredbom (EU) br. 2018/395.
- d) Operatori balona imaju pravo započeti komercijalne djelatnosti balonom nakon što Hrvatskoj agenciji za civilno zrakoplovstvo (u daljnjem tekstu: HACZ) prijave svoju sposobnost i način izvršavanja odgovornosti povezanih s upravljanjem balonom. Operatori podnose takvu Izjavu i upravljaju balonom, povrh zahtjeva iz poddijela BAS, u skladu sa zahtjevima iz poddijela ADD Priloga II.

2. POSTUPAK ZA PRIJAVU KOMERCIJALNIH DJELATNOSTI BALONIMA

- a) Operator balona (u daljnjem tekstu: operator), kada to zatraži HACZ koja provjerava trajnu sukladnost operatora u skladu s točkom ARO.GEN.300(a)(2) Priloga II. Uredbi (EU) br. 965/2012, dokazuje sukladnost sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 2018/1139 i Uredbe (EU) br. 2018/395.
- b) Operator svoju sukladnost dokazuje ukoliko upotrebljava sljedeća sredstva za dokazivanje te sukladnosti:
 1. Prihvatljive načine usklađivanja (AMC);
 2. Alternativne načine usklađivanja (AltMoC).
- c) Operator koji ima namjeru izvoditi komercijalne djelatnosti balonom mora dostaviti prije izvođenja operacija Izjavu [FOD-FRM-091](#). Operator mora bez odgode obavijestiti HACZ o promjenama okolnosti koje utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva, u odnosu na stanje tih okolnosti kakvo je bilo dostavljeno HACZ, koristeći isti obrazac (FOD-FRM-091) te popunjavajući samo one informacije koje su se izmijenile.
- d) Prilikom dostave Izjave operator je dužan priložiti dokaz o 20,00 kn upravnih pristojbi na sljedeći način:
 1. Uplatom u Državni proračun: HR12 10010051863000160
Poziv na broj: 64 5002-49083 – OIB PODNOSITELJA ZAHTJEVA; ili
 2. 20,00 kn upravnih pristojbi (državnih biljega) uz Izjavu.

- e) Operator smije započeti izvoditi komercijalne djelatnosti balonom na temelju informacija navedenih u Izjavi čim se dostavi Izjava i kada HACZ potvrdi primitak iste.
- f) AMC 1 ARO.GEN.345 navodi da HACZ treba potvrditi primitak Izjave u pisanom obliku u roku od 10 dana. HACZ će ili potvrditi primitak prihvatljivog obrasca Izjave u roku od 10 dana ili će zatražiti dodatne informacije, ako će biti potrebno.
- g) Odgovornost je operatora da provjeri sa HACZ da li je zaprimljena Izjava ukoliko nije primio potvrdu u roku od 20 dana nakon podnošenja Izjave.
- h) Ukoliko operator navede netočne ili nepotpune informacije, HACZ će obavijestiti operatora što je prije moguće putem elektroničke pošte s pojedinostima o greškama ili propustima. Kada operator podnese ispravljenu Izjavu, ponovno počinje teći period od 10 dana.
- i) Nakon primitka Izjave HACZ će nominirati nadležnog inspektora operatora koji će nadzirati proces prijave i pregledati relevantnu dokumentaciju. Nadležni inspektor će biti kontakt osoba unutar HACZ za sva pitanja koja se odnose na tog operatora.
- j) Kontinuirani nadzor operatora provoditi će se sukladno odredbama ARO.GEN.300 i ARO.GEN.305 Uredbe (EU) 965/2012.

3. IZMJENE IZJAVE

3.1. Obveze operatora

Operator je dužan dostaviti HACZ bilo koju promjenu koja je navedena u izvornoj Izjavi:

- Promjene u pravnoj osobi;
- Promjene odgovornog rukovoditelja;
- Promjene u floti/novi balon;
- Promjena glavne baze;
- Promjena organizacije za upravljanje kontinuiranom plovidbenošću;
- Trajni prestanak izvođenja komercijalnih djelatnosti balonom.

4. OPERATIVNI PRIRUČNIK

4.1 Općenito

Operator mora uspostaviti operativni priručnik, a dijelovi operativnog priručnika koji se odnose na zadaće zaposlenika moraju biti lako dostupni istima. Operativni priručnik se mora redovito ažurirati, a svi zaposlenici operatora obavješćuju se o svim izmjenama operativnog priručnika koji se odnose na izvršavanje njihovih zadaća.

4.2 Sadržaj operativnog priručnika

Operativni priručnik mora sadržavati sljedeće informacije, koje su relevantne za područje i vrstu operacije:

- (a) sadržaj;
- (b) status izmjena i listu važećih stranica, osim ako je cijeli priručnik ponovno izdan i priručnik ima datum stupanja na snagu;
- (c) dužnosti i odgovornosti rukovodećeg i operativnog osoblja;
- (d) opis sustava upravljanja;
- (e) ograničenja vremena leta;
- (f) standardne operativne postupke;
- (g) METEO ograničenja;
- (h) postupke u hitnim slučajevima;
- (i) razmatranje nesreća i nezgoda;
- (j) kvalifikacije i osposobljavanje osoblja;
- (k) vođenje zapisa;
- (l) normalne letačke operacije;
- (m) performanse i operativna ograničenja; i
- (n) rukovanje opasnim robama, ako je primjenjivo.

5. NADZOR

- a) Nakon što operator dostavi i primi potvrdu HACZ da je Izjava ispravno popunjena, isti će biti predmet kontinuiranog nadzora od strane HACZ. Nadzor može uključiti audite i inspekcije, uključujući i prema potrebi nenajavljene inspekcije.
- b) Operator može očekivati nadzor u bilo koje vrijeme od datuma primitka Izjave. Nadležni inspektor operatora će kontaktirati operatora, kada god je to moguće, tri mjeseca prije predviđenog nadzora kako bi se dogovorio datum i osiguralo da će odgovorni rukovoditelj operatora biti dostupan na dogovoreni datum.
- c) HACZ izrađuje program nadzora na osnovi posebne prirode operatora, složenosti njezinih aktivnosti i rezultata prošlih nadzora i procjene rizika povezanih s vrstom obavljene aktivnosti.
- d) Prilikom nadzora operatora, naglasak će biti na učinkovitosti sustava upravljanja operatora:
 - jasna definiranost dužnosti i odgovornosti u organizaciji, uključujući direktnu odgovornost za sigurnost od strane odgovornog rukovoditelja;
 - provjera politike sigurnosti i njena primjerenost obzirom na prirodu i složenost aktivnosti operatora;
 - učinkovita identifikacija opasnosti u pogledu zrakoplovne sigurnosti koja proizlazi iz aktivnosti operatora, ocjena tih opasnosti i upravljanje povezanim rizicima, uključujući, prema potrebi, poduzimanje mjera za ublažavanje rizika i provjeravanje učinkovitosti tih mjera;
 - zapisi s osposobljavanja i stručnosti osoblja za obavljanje njihovih zadaća;

- zapisi pilota (dozvole, valjanost ovlaštenja i *Logbook* pilota);
 - usklađenost operatora s primjenjivim propisima;
 - usklađenost sa zahtjevima Uredbe (EU) br. 376/2014.
- e) Operator mora HACZ-u omogućiti pristup balonu u slučaju komercijalnog prijevoza putnika balonom, uključujući mogućnost ulaska i boravka u balonu tijekom letačkih operacija gdje je cilj da se zrakoplovni inspektor uvjeri da je zapovjednik osigurao da prije ili, ako je potrebo, tijekom leta putnici dobiju upute u vezi s uobičajenim, neuobičajenim i hitnim postupcima.

6. UTVRĐENI NALAZI TIJEKOM NADZORA I KOREKTIVNE MJERE

Ukoliko se tijekom nadzora utvrde nesukladnosti, operator nakon primitka obavijesti o nalazima HACZ-a u skladu s točkama ARO.GEN.350, ARO.GEN.355 i ARO.GEN.360 Priloga II. Uredbi (EU) br. 965/2012, mora:

- utvrditi temeljni uzrok neusklađenosti;
- odrediti plan korektivnih mjera;
- dokazati provedbu plana korektivnih mjera na zadovoljstvo HACZ-a u roku koji je naveden u skladu s točkom ARO.GEN.350 Priloga II. Uredbi (EU) br. 965/2012.